

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол вченої ради НУВГП
«19» квітня 2019 р. № 4

Голова вченої ради НУВГП
В. С. Мошинський

**ПОЛОЖЕННЯ
«ПРО МОНІТОРИНГ, ОНОВЛЕННЯ, МОДЕРНІЗАЦІЮ ТА
ЗАКРИТТЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ
ТРЕТЬОГО (ОСВІТНЬО-НАУКОВОГО)
РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
У НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ»**

Введено в дію
наказом ректора НУВГП
«23» 04. 2019 р. № 002.520

Рівне 2019

1. Загальні положення

1.1. Положення «Про моніторинг, оновлення, модернізацію та закриття освітніх програм для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у Національному університеті водного господарства та природокористування» (далі – Положення) регламентує порядок здійснення відповідних заходів на виконання вимог Закону України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року № 1556-VII з метою гарантування досягнення здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (1) встановлених освітніми програмами результатів, (2) визначених цими документами цілей та завдань, а також (3) задоволення потреб здобувачів вищої освіти і суспільства, (4) відповідності місії Національного університету водного господарства та природокористування (далі – НУВГП).

1.2. Це Положення є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Національному університеті водного господарства та природокористування.

1.3. Положення розроблене на підставі та з урахуванням положень Конституції України; Закону України «Про освіту» від 5 вересня 2017 року № 2145-VIII; Закону України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року № 1556-VII; Концепції освітньої діяльності і розвитку Національного університету водного господарства та природокористування, ухваленої вченою радою НУВГП (протокол № 9 від 01.07.2015 р.); Положення «Про організацію освітнього процесу в Національному університеті водного господарства та природокористування, затвердженого наказом ректора № 256 від 24.05.2016 р.; Порядку організації контролю та оцінювання навчальних досягнень студентів НУВГП у ЄКТС, затвердженого наказом ректора № 168 від 04.04.2016 р.; Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП, затвердженого наказом ректора № 6 від 22.06.2016 р.; Системи та процедури внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Національному університеті водного господарства та природокористування, ухваленої вченою радою НУВГП (протокол № 4 від 29.04.2016) та інших документах НУВГП, що регулюють зміст і реалізацію освітнього процесу.

1.4. Положення «Про моніторинг, оновлення, модернізацію та закриття освітніх програм для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у Національному університеті водного господарства та природокористування» затверджується вченою радою НУВГП відповідно до законодавства.

1.5. Це Положення поширюється на наукових, науково-педагогічних працівників та інших працівників, докторантів і аспірантів НУВГП.

2. Основні терміни Положення та їх визначення

У цьому Положенні терміни вживаються у значенні, наведеному в законах України «Про освіту» та «Про вищу освіту», а також Методичних рекомендаціях щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України № 600 від 01.06.2016 р. (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України № 1648 від 21.12.2017 р.).

Група забезпечення спеціальності (далі – група забезпечення) – група науково-педагогічних та/або наукових працівників, для яких НУВГП є основним місцем роботи і які відповідають за виконання освітніх програм за спеціальністю на певних рівнях вищої освіти, особисто беруть участь в освітньому процесі і відповідають кваліфікаційним та кадровим вимогам щодо провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності.

Ініціативна група освітньої програми (далі – ініціативна група) – група науково-педагогічних та/або наукових працівників з числа осіб, що входять до групи забезпечення спеціальності, яка на основі відповідного обґрунтування висуває пропозицію щодо започаткування (у межах існуючої ліцензії за відповідною спеціальністю на певному рівні вищої освіти) нової освітньої програми.

Закриття освітньо-наукової програми (ОНП) – це вилучення даної освітньо-наукової програми з переліку освітніх програм, що реалізуються в НУВГП.

Компетентність – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти:

інтегральна компетентність – узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який виражає основні компетентнісні характеристики рівня щодо навчання та/або професійної діяльності;

загальні компетентності – універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку;

спеціальні (фахові, предметні) компетентності – компетентності, що залежать від предметної галузі, та є важливими для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю.

Кредит ЄКТС – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання.

Моніторинг освітньо-наукової програми (ОНП) – це постійний, цільовий контроль і діагностика стану ОНП на базі систематизації існуючих джерел інформації, а також спеціально організованих досліджень і вимірювань з метою зіставлення реального стану з очікуваними результатами при створенні ОНП,

відстеження освітнього процесу в межах даної ОНП за чітко визначеними показниками.

Модернізація освітньо-наукової програми (ОНП) – це форма перегляду ОНП у вигляді докорінної її зміни, що проводиться з метою коригування орієнтації ОНП і зміни її структури для вдосконалення, просування вперед, на розроблення й реалізацію нових цілей, завдань, пріоритетів, стратегій. В процесі модернізації може відбуватись зміна фахових компетентностей ОНП та програмних результатів навчання, внаслідок чого може проводитись зміна компонентів ОНП.

Національна рамка кваліфікацій – системний і структурований за компетентностями опис кваліфікаційних рівнів.

Оновлення освітньо-наукової програми (ОНП) – це форма перегляду ОНП у вигляді оновлення окремих структурних елементів ОНП з відповідними змінами в програмах освітніх компонентів, навчальному плані ОНП і т.д.

Освітньо-наукова програма – система освітньо-наукових компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

Результати навчання (програмні) – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньо-наукової програми або окремих освітньо-наукових компонентів.

Рівень освіти – завершений етап освіти, що характеризується рівнем складності освітньо-наукової програми, сукупністю компетентностей, які визначені, як правило, стандартом освіти та відповідають певному рівню Національної рамки кваліфікацій.

Стейкхолдери – зацікавлені сторони, фізичні та юридичні особи, які мають легітимний інтерес у діяльності організації, тобто певною мірою залежать від неї або можуть впливати на її діяльність. Стейкхолдерів класифікують на зовнішніх та внутрішніх:

- **зовнішні стейкхолдери:** держава, регіональні органи державної влади та органи місцевого самоврядування, роботодавці, абітурієнти та їх батьки, різноманітні громадські об'єднання;

- **внутрішні стейкхолдери:** здобувачі вищої освіти та їх батьки, науково-педагогічні працівники, адміністрація.

Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти відповідає дев'ятому рівню Національної рамки кваліфікацій і передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного

наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення;

Якість вищої освіти – відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом вищої освіти та/або договором про надання освітньо-наукових послуг.

Якість освітньо-наукової діяльності – рівень організації освітнього процесу у закладі вищої освіти, що відповідає стандартам вищої освіти, забезпечує здобуття особами якісної вищої освіти та сприяє створенню нових знань.

3. Управління освітньо-науковою програмою

Управління ОНП здійснюється на адміністративному й академічному рівнях.

3.1. **Адміністративне управління** ОНП здійснює дирекція ННІ, в якому вона реалізується. У разі, якщо ОНП має міждисциплінарний характер і реалізується більш ніж одним ННІ, адміністративне управління закріплюється за основним ННІ.

До функцій адміністративного управління ОНП відносяться:

- організація та управління матеріально-технічним і інфраструктурним забезпеченням;
- інформаційне та навчально-методичне забезпечення в частині надання доступу до інформаційних, бібліотечних та інших загальних ресурсів НУВГП;
- профорієнтаційна робота з потенційними вступниками;
- взаємодія з випускниками та стейкхолдерами;
- рекомендації щодо складу екзаменаційних комісій;
- координація забезпечення якості ОНП, що реалізується в ННІ;
- організація проведення моніторингу ОНП.

3.2. **Академічне управління** ОНП здійснює керівник цієї програми. Завданнями академічного управління ОНП є:

1) організація колегіального розроблення ОНП (профілю, навчальних планів, матриць відповідностей, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу, включаючи рекомендації щодо додаткових компетентностей та результатів навчання, змісту освітніх компонентів, у тому числі науково-дослідних семінарів, практик, атестації здобувачів вищої освіти тощо, оціночних засобів);

2) здійснення контролю за якістю роботи науково-педагогічних працівників (далі – НПП), які забезпечують реалізацію ОНП;

3) аналіз і впровадження кращого досвіду світової та національної вищої освіти у зміст і технологію реалізації ОНП, дотримання відповідності вимогам нормативно-правового забезпечення галузі;

- 4) взаємодія з науково-дослідними підрозділами НУВГП з питань проектної, дослідницької роботи, практики здобувачів вищої освіти;
- 5) виявлення здобувачів вищої освіти, схильних до академічної кар'єри, та організація роботи з ними;
- 6) взаємодія з роботодавцями та випускниками для уточнення вимог до компетентностей випускника і оцінки обраних технологій реалізації ОНП, якості підготовки фахівців;
- 7) підготовка освітньої програми до процедур оцінки якості (включаючи акредитацію, сертифікацію, експертизу).

4. Моніторинг, оновлення, модернізація та закриття освітньо-наукової програми

4.1. Моніторинг освітньо-наукової програми

4.1.1. Моніторинг ОНП здійснюється групою забезпечення спеціальності (ініціативною групою ОНП) з метою об'єктивного інформаційного відображення стану й динаміки якості надання освітніх послуг, ефективності управління, якості підготовки здобувачів вищої освіти з оцінюванням актуальності змісту ОНП, ступеня досягнення запланованих результатів навчання здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Моніторинг ОНП проводиться, зокрема, з урахуванням представленого в проекті циклу динамічного підвищення якості: ОНП можуть і повинні удосконалюватись не тільки на основі зворотного зв'язку, але й на основі прогнозування, шляхом врахування тенденцій розвитку суспільства і відповідної академічної області. При проведенні моніторингу ОНП застосовуються критерії якості, що забезпечують досягнення цілей ОНП (актуальність обраних цілей, врахування очікувань студентів, викладачів, роботодавців і інших стейкхолдерів, а також більш широких цілей освітнього процесу, можливість досягнення заявлених цілей за допомогою даної ОНП). У процесі моніторингу ОНП визначається, чи досягаються цілі освітнього процесу за даною ОНП, чи існує позитивна динаміка в розвитку здобувачів вищої освіти порівняно з попередніми дослідженнями, чи відповідає рівень складності навчального матеріалу можливостям здобувачів, чи існують передумови для підвищення компетентності викладачів.

4.1.2. Напрямки моніторингу ОНП:

- оцінювання якості освітнього процесу (якості викладання, навчання й оцінювання, готовності випускників до професійної діяльності тощо);
- урахування потреб суспільства (змістове наповнення підготовки) у фахівцях та здобувачів вищої освіти з метою підвищення їх конкурентоздатності на ринку праці.

4.1.3. Моніторинг ефективності ОНП за результатами оцінки якості освітнього процесу проводиться з метою аналізу результативності складових ОНП, зокрема шляхом збирання інформації про опанування

здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти компетентностей, що визначають здатність особи успішно здійснювати професійну та/або подальшу навчальну чи наукову діяльність. До даного моніторингу відносять:

- A. оцінка якості структури та змісту ОНП;
- B. контроль доступності до ОНП та визнання результатів навчання;
- C. оцінка якості освітніх компонентів;
- D. оцінка контрольних заходів, форм і результатів оцінювання здобувачів та дотримання принципів академічної доброчесності;
- E. оцінка якості кадрового забезпечення;
- F. оцінка якості навчально-методичного забезпечення;
- G. оцінка наявності інформаційного забезпечення, прозорості та публічності інформації про ОНП;
- H. оцінка якості освітнього середовища та матеріально-технічного забезпечення;
- I. оцінка якості підготовки фахівців за відгуками роботодавців.

A. При моніторингу ОНП проводиться *перевірка якості структури та змісту ОНП*, зокрема групою забезпечення (ініціативною групою) перевіряється:

1. відповідність обсягу ОНП та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – ЄКТС)) вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності);

2. дотримання в ОНП логічно взаємопов'язаної системи освітніх компонентів, які у сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та очікуваних результатів навчання за даною ОНП;

3. відсутність дублювання змісту різних освітніх компонентів;

4. відповідність змісту ОНП заявленій предметній області, що визначена стандартом для даної спеціальності (спеціальностей, якщо ОНП є міждисциплінарною);

5. наявність в ОНП можливостей для формування індивідуальних освітніх траєкторій, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти освітніх компонентів в обсязі, передбаченому чинним законодавством;

6. наявність в ОНП освітніх компонентів, що забезпечують досягнення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, в тому числі через отримання якісної практичної підготовки, необхідної здобувачам вищої освіти для подальшої професійної діяльності, а також набуття ними соціальних навичок (загальних), що відповідають заявленим цілям ОНП;

7. урахування вимог відповідного професійного стандарту (за наявності) в структурі та змісті ОНП;

8. узгодженість структури освітньої програми та навчального плану із завданнями й особливостями дуальної форми здобуття освіти у разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за цією формою освіти,

9. наявність в структурі ОНП можливостей для здобувачів вищої освіти взяти участь у національній та міжнародній академічній мобільності.

Перевірка якості структури ОНМ на рівні здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти проводиться шляхом їх опитування щодо зрозумілості логіки траєкторії підготовки, виявлення освітніх компонентів, для опанування яких відсутні попередньо сформовані компетенції, виявлення компонентів, що містять схожі за змістом модулі тощо. У разі необхідності змін у структурі ОНП проводиться перегляд структурно-логічної схеми ОНП.

В. При проведенні контролю доступності до ОНП та визнання результатів навчання оцінюється:

1. наявність та актуальність ключової інформації про ОНП (профіль ОНП, перелік компонентів тощо) у відкритому доступі, зокрема на сайті НУВГП;

2. наявність (на офіційному веб-сайті НУВГП) та актуальність правил прийому на навчання за ОНП, відсутність дискримінаційних положень;

3. наявність у правилах прийому на навчання за ОНП врахування особливостей самої освітньої програми.

4. можливість коригування рівня початкових компетентностей вступників, необхідних для успішного навчання на ОНП (компенсаційні заходи);

5. чіткість та зрозумілість правил визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), доступність для всіх учасників освітнього процесу та послідовне дотримання цих правил під час реалізації ОНП;

6. чіткість та зрозумілість правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовне дотримання цих правил під час реалізації ОНП.

С. При оцінці якості освітніх компонентів групою забезпечення (ініціативною групою) перевіряється:

1. чи сприяють досягненню заявлених в ОНП цілей наявні форми та методи навчання і викладання, чи відповідають освітні компоненти вимогам студентоорієнтованого підходу та принципам академічної свободи;

2. чи доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, очікуваних результатів навчання, змісту навчальних занять, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів;

3. чи забезпечується належне поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОНП, а також відповідна інфраструктура;

4. чи існує практика академічної підтримки здобувачів освіти;

5. чи проводиться оновлення навчально-методичних матеріалів на основі

наукових досягнень у відповідній галузі.

Перевірка якості освітніх компонентів на рівні здобувачів освіти проводиться після вивчення компонента шляхом опитування студентів (чи потрібний даний компонент, чи усвідомлюють, які компетентності сформував цей компонент, як вони оцінюють ступінь вдосконалення себе як майбутнього фахівця після вивчення даного компонента, якщо формуються відгуки студентів щодо окремих освітніх компонентів, то рекомендується брати до уваги такі критерії: наскільки цей освітній компонент стосується даної ОНП, чи допоміг він отримати відповідні компетенції, практичні та сучасні навички, чи порадив би здобувач вищої освіти даний освітній компонент іншим здобувачам та інші).

Д. При моніторингу контрольних заходів, форм і результатів оцінювання здобувачів та дотримання принципів академічної доброчесності групою забезпечення (ініціативною групою) перевіряється:

1. форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти (мають бути чіткими, зрозумілими, і такими, що дозволяють встановити досягнення очікуваних результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому), а також чи проводиться їх оприлюднення;

2. відповідність форм атестації здобувачів вищої освіти вимогам стандарту вищої освіти;

3. наявність чітких і зрозумілих правил проведення контрольних заходів, їх доступність для всіх учасників освітнього процесу, наявність процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів;

4. наявність та дотримання правил проведення контрольних заходів, виконання індивідуальних завдань, порядку повторного проходження контрольних заходів, особливості проведення контрольних заходів для здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами, а також порядку оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів;

5. наявність і дотримання процедур забезпечення академічної доброчесності, використання відповідних технологічних рішень протидії порушенням академічної доброчесності;

6. наявність в ОНП елементів популяризації принципів академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти.

З метою оцінювання результатів навчання проводиться збір і аналіз статистичних даних за такими показниками:

— розподіл успішності здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за результатами контролю з освітніх компонентів;

— відсоток випускників, які працевлаштовані за фахом або мають намір перейти на наступний рівень освіти.

Е. Оцінка якості кадрового забезпечення проводиться шляхом перевірки відповідності викладачів (лекторів) Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності, врахування наявності практичного досвіду роботи за фахом, а також врахування відгуків здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти про якість викладання даного освітнього компонента викладачем.

Групою забезпечення (ініціативною групою) перевіряється:

1. кількість, рівень професійної й академічної кваліфікації викладачів та інших працівників, які забезпечують належний рівень викладання освітніх компонентів та реалізацію ОНП, зокрема на відповідність викладачів (лекторів) Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності;

2. залучення роботодавців, професіоналів-практиків до організації та реалізації освітнього процесу;

3. забезпечення постійного професійного розвитку (підвищення кваліфікації) викладачів (власна або у співпраці з іншими ЗВО);

4. функціонування системи заохочення викладачів, що стимулює їх до удосконалення освітньої і наукової діяльності.

При проведенні оцінювання якості кадрового забезпечення враховуються відгуки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти щодо якості викладання окремим викладачем, зокрема про рівень володіння викладачем навчальним матеріалом, зрозумілість стилю та змісту викладання та використання новітніх методик, відкритість та доступність викладача до спілкування, об'єктивність, чесність та прозорість при оцінюванні викладачем знань здобувачів освіти.

Ф. Оцінка якості навчально-методичного забезпечення проводиться шляхом перевірки забезпеченості досягнення визначених ОНП цілей та програмних результатів навчання, наявності та доступності всіх необхідних елементів навчально-методичного забезпечення відповідно до вимог МОН України та НУВГП. Доступність оцінюється наявністю навчальних матеріалів у бібліотеці, цифровому репозиторії НУВГП, в навчальній платформі НУВГП тощо. Враховуються також відгуки здобувачів вищої освіти щодо якості навчально-методичного забезпечення відповідного освітнього компонента, зокрема робочої програми та/або профілю навчальної дисципліни (силабусу) чи іншого документа, що розкриває зміст компонента.

Г. Оцінка наявності інформаційного забезпечення, прозорості та публічності інформації про ОНП: проводиться шляхом перевірки наявності всіх необхідних елементів інформаційного забезпечення відповідно до вимог МОН України та НУВГП. Зокрема мають забезпечуватись вимоги публічності інформації щодо:

1. процедур моніторингу, оновлення, модернізації та закриття освітніх програм;

2. нормативного забезпечення, що регламентує участь здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у процедурах моніторингу, періодичного оновлення та модернізації ОНП;

3. нормативного забезпечення, що регламентує участь зовнішніх стейкхолдерів у процедурах моніторингу, оновлення та модернізації ОНП;

4. можливості он-лайн опитування студентів щодо задоволеності ОНП;

5. результатів оцінювання задоволеності студентами ОНП;

6. результатів моніторингу, оновлення та модернізації освітніх програм;

7. прийнятих рішень щодо покращення якості навчання та викладання.

Н. Оцінка якості освітнього середовища та матеріально-технічного забезпечення проводиться шляхом аналізу: відповідності Ліцензійним умовам, в тому числі щодо якості забезпечення освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти, які навчаються за ОНП, а також наявності чіткої і зрозумілої політики та процедур вирішення конфліктних ситуацій (включаючи, але не виключно, пов'язаних з різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, корупцією тощо), яка є доступною для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації ОНП. Опитування проводиться серед здобувачів вищої освіти, випускників, викладачів та стейкхолдерів.

І. Оцінка якості підготовки фахівців за відгуками роботодавців проводиться шляхом опитування фахівців та роботодавців. При цьому, зокрема, встановлюється оцінка про:

— достатність (повноту) змісту ОНП (за визначеними компетенціями і результатами навчання) для успішної роботи за фахом;

— відповідність переліку та змісту освітніх компонентів даної ОНП тим компетенціям, що необхідні для професійної діяльності (визначаються компоненти, які доцільно вилучити, такі, що необхідно включити до ОНП або для яких змінити кількість кредитів);

— достатність практичної підготовки, яку закладено в ОНП;

— коректність структурно-логічної схеми ОНП.

4.1.4. Моніторинг ефективності ОНП через врахування потреб стейкхолдерів.

Група забезпечення (ініціативна група) проводить моніторинг і періодичний перегляд ОНП з метою забезпечення відповідності ОНП до потреб здобувачів вищої освіти, суспільства та роботодавців. При цьому проводиться:

— моніторинг відповідності ОНП до Національної та галузевої рамок кваліфікацій;

— актуалізація результатів навчання, що надає змогу найкращого

працевлаштування випускників за фахом;

- перегляд ОП відповідно до потреб ринку праці.

Перевірка *відповідності ОНП до потреб ринку праці* проводиться шляхом періодичної перевірки змісту ОНП фахівцями-практиками, опитуванням випускників даної ОНП, які працюють за фахом, а також опитуванням роботодавців, в яких працюють випускники, які навчались за даною ОНП. При цьому перевіряється:

- наявність механізмів збору і аналізу інформації про задоволеність споживачів освітніх послуг, здобувачів вищої освіти і випускників, підприємств-роботодавців;

- наявність механізмів збору інформації про задоволеність держави в особі Міносвіти України, державних органів з ліцензування, атестації та акредитації;

- наявність практики збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньо-наукової програми.

Коригування профілю ОНП, що базується на виявленій та визнаній суспільством потребі у відповідних фахівцях, має відбуватись тільки на основі широких консультацій між внутрішніми та зовнішніми стейкхолдерами. Це можуть бути консультації з соціальними групами, професійними організаціями на місцевому, національному чи міжнародному рівні. Оскільки профілі є не лише професійними, але й академічними, то проводиться перевірка відповідності до вимог академічної спільноти на національному та міжнародному рівнях.

Для зовнішнього оцінювання якості ОНП можуть бути залучені іноземні акредитаційні агентства та незалежні установи оцінювання та забезпечення якості вищої освіти, перелік яких затверджено Кабінетом Міністрів України.

4.1.5. Порядок моніторингу ОНП

Моніторинг здійснюється, як правило, групою забезпечення (ініціативною групою). До здійснення моніторингу можуть долучатися: НПП, професіонали-практики, здобувачі вищої освіти, випускники, роботодавці та інші стейкхолдери. Суттєвим елементом для перевірки та перегляду ОНП є зворотний зв'язок із зацікавленими сторонами. Група забезпечення (ініціативна група) при проведенні моніторингу має інформувати опитуваних про мету моніторингу та спосіб його здійснення для забезпечення достовірності та повноти наданих відповідей.

Моніторинг може проводитися наступними способами – анкетуванням, опитуванням, інтерв'юванням (у тому числі здобувачів вищої освіти та випускників з метою аналізу їх власного досвіду), моніторинг досягнутих результатів, оцінювання ОНП на відповідність критеріям забезпечення якості освітніх програм тощо. Мають бути використані також дані про час завершення та результати оцінювання освітніх програм та їх освітніх компонентів. СистемУ обов'язкових методів і засобів моніторингу визначають Науково-методичні ради з якості ННІ.

Анкета ОНП складається з основних критеріїв забезпечення якості (відповідно п. 4.1.3), кожний критерій оцінюється за рівнями: задовольняє, частково задовольняє, не задовольняє. У процесі моніторингу відбувається збір даних за зазначеними позиціями з коментарями.

Оцінювання ОНП та освітньої діяльності за ОНП здійснюється за кожним критерієм, зазначеним у п. 4.1.3, згідно зі шкалою оцінювання, яка включає чотири рівні відповідності:

рівень «F» – ОНП та/або освітня діяльність за цією програмою не відповідає визначеному критерію;

рівень «E» – ОНП та/або освітня діяльність за цією програмою не відповідає визначеному критерію, однак виявлені недоліки можна усунути до завершення навчального року;

рівень «B» – ОНП та освітня діяльність за цією програмою відповідають визначеному критерію;

рівень «A» – ОНП та освітня діяльність за цією програмою відповідають визначеному критерію і мають інноваційний/взірцевий характер.

Результати проведеного моніторингу заслуховуються на розширеному засіданні вченої ради ННІ.

Для формулювання висновку за результатами моніторингу освітньої програми використовується наступна шкала оцінки якості освітньої програми:

– висока якість – освітня програма має високий рівень досягнення результатів за умови якщо всі критерії оцінені за рівнем «A» і «B»;

– належна якість – освітня програма має достатній рівень досягнення результатів. Рішення про таке оцінювання ОНП Ухвалюється, якщо за жодним з критеріїв не встановлена відповідність за рівнем «F» і за рівнем «E» встановлена відповідність не більше трьох критеріїв;

– неналежна якість – освітня програма має серйозні недоліки. Рішення про таке оцінювання ОНП ухвалюється, якщо принаймні за одним критерієм встановлена відповідність за рівнем «F» або встановлена відповідність за рівнем «E» щодо трьох і більше критеріїв.

4.2. Порядок оновлення, модернізації та закриття ОНП

4.2.1. Рішення про необхідність перегляду ОНП приймається у разі потреби не рідше одного разу за повний курс навчання за ОНП на основі аналізу та оцінки результатів моніторингу, проведеного згідно з п. 4.1 даного Положення.

Результатом перегляду ОНП можуть бути рішення про оновлення ОНП та/або модернізацію ОНП, або закриття.

4.2.2. Обов'язковий перегляд та модернізація ОНП проводиться за умови:

– внесення змін до Постанови КМУ від 29.04.2015 № 299 щодо шифру та назви галузі знань та спеціальності;

– затвердження стандартів вищої освіти за спеціальністю;

– внесення змін до стандартів вищої освіти за спеціальністю;

– запровадження нових форм навчання.

4.2.3. Ініціаторами перегляду ОНП можуть виступати:

- адміністрація НУВГП;
- ініціативна група ОНП;
- керівник групи забезпечення спеціальності, за якою реалізується ОНП;
- директор ННІ, де реалізується ОП; науково-методична рада з якості ННІ;
- відділ аспірантури і докторантури;
- вчена рада ННІ;
- відділ якості освіти НУВГП.

4.2.4. Основними індикаторами перегляду ОНП є:

- результати оцінювання змісту ОНП у світлі останніх досліджень у даній галузі знань для відповідності сучасним вимогам;
- урахування потреб суспільства, що розвивається;
- результати оцінювання навчального навантаження студентів, їх досягнень і завершення ОНП;
- результати очікувань, потреб і задоволення здобувачів вищої освіти стосовно ОНП;
- результати очікувань, потреб і задоволення стейкхолдерів стосовно ОНП;
- результати оцінювання навчального середовища і послуг з підтримки здобувачів вищої освіти, а також їх відповідність цілям програми;
- покращення рівня студентських компетентностей;
- наявність попиту на програми обміну студентів від іноземних ЗВО;
- підвищення кількості програм мобільності;
- наявність за ОНП можливостей для здобуття «подвійного диплому» та «спільного диплому»;
- наявність програм дистанційної освіти, програм «e-learning»;
- наявність програм «безперервної освіти», розроблених у співпраці з роботодавцями;
- наявність сертифікованих програм додаткової освіти.

4.2.5. Освітня програма може щорічно оновлюватися в частині структурних складових ОНП, зокрема, змісті робочих програм освітніх компонентів (та силабусів), програм практик, внесення змін в навчальне навантаження, заходах й методах навчання та викладання тощо.

Оновлення ОНП виконується шляхом затвердження відповідних змін до 1 вересня поточного року, в якому будуть навчатись здобувачі освіти за зміненою ОНП.

4.2.6. Якщо результати перегляду вимагають перепроєктування ОП, її освітніх компонентів, кількості кредитів тощо для досягнення місії НУВГП, визначених програмних результатів навчання то ОНП підлягає модернізації.

4.2.7. Про прийняті рішення щодо оновлення та модернізації ОНП повідомляється учасників моніторингу.

4.2.8. Закриття освітньої програми здійснюється за наступних умов:

- з ініціативи групи забезпечення/ініціативної групи ОНП, науково-методичної ради з якості ННІ, вченої ради ННІ або директора ННІ, при їх відмові від реалізації ОНП;
- з ініціативи адміністрації НУВГП або вченої ради НУВГП;
- з ініціативи адміністрації НУВГП (за поданням приймальної комісії), у разі відсутності набору здобувачів вищої освіти на навчання за ОНП впродовж 2 років;
- з ініціативи адміністрації НУВГП (за поданням відділу якості освіти), якщо в результаті будь-якої з процедур зовнішньої або внутрішньої оцінки визнано низьку якість освіти за даною ОНП;
- у разі докорінної модернізації (переформатування) ОНП, зокрема шляхом об'єднання або роз'єднання існуючих в НУВГП ОНП. У цьому випадку модернізована ОНП розробляється і проходить затвердження як нова, а за тими освітніми програмами, що реалізувалися до модернізації (переформатування), припиняється набір здобувачів вищої освіти на навчання. Після завершення навчання здобувачів вищої освіти на останньому курсі (році навчання) освітня програма вилучається з переліку ОНП, що реалізуються в НУВГП.

4.2.9. Рішення про закриття ОНП приймає вчена рада НУВГП.

4.3. Процедура оновлення, модернізації та закриття ОНП

4.3.1. Науково-методична рада з якості ННІ, розглянувши результати моніторингу ОНП, має право надати рекомендації гаранту ОНП щодо необхідності оновлення, модернізації або закриття ОНП.

4.3.2. Група забезпечення (ініціативна група) разом з гарантом ОНП проводить оновлення та/або модернізацію ОНП. Процедура узгодження й затвердження модернізованої ОНП відбувається згідно з Положенням про започаткування, розроблення та затвердження освітніх програм в Національному університеті водного господарства та природокористування.

4.3.3. ОНП, що підлягає модернізації на підставі п. 4.2.2. даного Положення, підлягає обов'язковому узгодженню й затвердженню відповідно до процедури, наведеної в Положенні про започаткування, розроблення та затвердження освітніх програм в Національному університеті водного господарства та природокористування.

4.3.4. За результатами моніторингу ОНП група забезпечення (ініціативна група) має право ініціювати закриття ОНП. Гарант ОНП подає службову записку директорові ННІ з обґрунтуванням доцільності закриття ОНП.

4.3.5. Вчена рада ННІ на підставі подання директора ННІ та за результатами моніторингу ОНП приймає рішення щодо доцільності закриття ОНП.

4.3.6. Рішення про закриття ОНП ухвалюється вченою радою НУВГП за поданням директора ННІ на підставі ухвали вченої ради ННІ.

При прийнятті рішення вчена рада НУВГП керується результатами

моніторингу, аналітичного звіту та/або наданих рекомендацій науково-методичної ради з якості ННІ.

Рішення вченої ради НУВГП про закриття ОНП вводиться в дію наказом ректора.

Перелік документів, необхідних для закриття ОНП, що подаються на засідання вченої ради НУВГП:

- копія наказу ректора НУВГП про введення в дію даної ОНП;
- копія затвердженої ОНП;
- витяг з протоколу засідання вченої ради ННІ про закриття ОНП;
- аналітичний звіт за результатами моніторингу ОНП;
- витяг з протоколу засідання науково-методичної ради з якості ННІ про закриття ОНП.

4.3.7. Здобувачі вищої освіти, що вже навчаються за даною ОНП, завершують навчання за даною ОНП.

5. Прикінцеві положення

5.1. Методичне забезпечення моніторингових досліджень, координацію та консультування здійснює відділ якості освіти НУВГП, а безпосереднім виконавцем на рівні ННІ є координатор з якості.

5.2. Керівництво та контроль за проведенням моніторингу покладається на гаранта групи забезпечення відповідної спеціальності.

5.3. Особи, що здійснюють моніторинг ОНП, несуть персональну відповідальність за достовірність і об'єктивність наданої інформації, за правильність обробки даних моніторингу, їх аналіз, використання та конфіденційність результатів.

5.4. Опис ОНП відповідного року розміщується на сторінці приймальної комісії на офіційному веб сайті НУВГП з посиланням на розміщену в цифровому репозиторій НУВГП освітньо-наукову програму.

5.5. З метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї відповідний проект оприлюднюється на офіційному веб сайті НУВГП.

5.6. Відповідальними за формування і зберігання паперових версій портфолію ОНП є гарант ОНП. Відповідальними за повноту й своєчасність розміщення інформації про ОНП на веб-сайті НУВГП є гарант ОНП.

5.7. Інформація про ОНП на веб-сайт НУВГП та в ЄДЕБО вноситься приймальною комісією НУВГП за поданням директора ННІ на основі рішення вченої ради НУВГП (правила прийому).

5.8. Оголошення прийому здобувачів вищої освіти за ОНП здійснюється за умови її затвердження і наявності ліцензії НУВГП на здійснення освітньої діяльності за спеціальністю, за якою реалізується ОНП.

5.9. Про будь-які дії, заплановані або вжиті як результат оновлення та модернізації ОНП, інформуються усі зацікавлені сторони.